

ZALA

POLITIKAI ÉS VEGYESTARTALMU HETILAP.

Megjelenik hetenkint kétszer

vasárnap és csütörtökön.

Felolvasó-szerkesztő:

Dr Löke Emil

Fő utca Olasz-téle ház.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 12 kor. (6 frt.)

Fél évre 6 kor. (3 frt.)

Negyedévre 3 kor. (1.50.)

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése

Városház-épület.

A „ZALÁ“-ról.

A hetvenes évek elején Zalavármegye területén csak egyetlen lap jelent meg a »Zalai Közlöny« (Zala-somogyi Közlöny). Ez indította *Fischel Fülöp* könyvkereskedőt és könyvnyomdászt arra, hogy egy második lapot indítson, mivel ennek már szüksége is mutatkozott. Ez a lap 1874. január 1-én indult meg *Hoffmann Mór* felelős szerkesztése mellett „*Kanizsai Lapok*“ czime alatt.

A szerkesztő azonban csakhamar belátta, hogy ily czim mellett lapjával csak a helyi érdekeket szolgálhatja. Erre pedig a város kicsi volt s azért korán utánna nézett, hogy a lapot lehetőleg az egész megyére terjessze ki.

E czélból többször értekezett a Zalamegyei Gazdasági Egyesület ügyvezető elnökével Árvay István urral, ki neki erkölcsi s a mennyire lehet anyagi támogatását megígérvén, a lap egy fél év után czimet változtatott és már „*Zala*“ megyei és helyi érdekű hetilap folytatta pályafutását, most már nagyobb hatáskörrel és biztatóbb

kilátással. Az egész megyére terjesztvén ki figyelmét, a munkatársak jeles gárdája csatlakozott köréje. A hetvenes és nyolczvanas években munkatársai voltak a lapnak: *Arvay István*, ki mint a muraközi és vend viszonyok alapos ismerője, s jeles szakember cikkeivel nem ritkán felköltötte az intéző körök figyelmét; *Szigethy Antal* a gazd. egyesület akkori titkára; *Czigány Károly* birtokos, ki Jókai Mórnak ajánlott két kötetes »Lélek naplója« czimű munkáját a »Zalá«-ban megjelent cikkelyeiből állította össze; *Skublits Pál*, ki Zalamegye multjára vonatkozó érdekes közleményeket írt; *Szalay Sándor*, ki e lapban kezdé közölni jóizű novelláit és rajzait; Dr. Dobránszky Péter, egyet. tanár; Warga Janka, Pécsről; Donászy Ferencz, ki novellákat és humoreszkeket írt; Rédey Jenő; Feleki Alajos tanár. Sáríts Menyhért ferenczrendi szerzetes, ki társadalmi cikket írt; Dr. Nyáry Sándor, jelenleg műegyetemi tanár és sok más. E munkatársak egy része azóta elhalálozott.

A lap csakhamar a Zalamegyei Gazd. Egyesület hivatalos közlönye lett, s mint ilyen is szép elterjedtségnek örvendett gazdakörökben. A kiadó 1877-ben letevén a kautiót, politikai lappá lett a Zala, a mely körülmény nem csekély befolyással volt tartalmasságára. 1880-ig hetenkint egyszer jelent meg, 1880 júliusától 1883 végéig sokkal nagyobb alakban hetenkint kétszer, vasárnap egész és csütörtökön féliven. A lap mindig a társadalmi mozgalmak élén állott, s e mozgalmakat jó irányban iparkodott befolyásolni.

1882. április 1-ejéig a lapot kizárólag Hoffmann Mór szerkesztette, innen kezdve a szerkesztésért járó felelősséget *Varga Lajos* ügyvéd vállalta magára,

Hoffmann Mór pedig mint társszerkesztő végezte tovább a lap körüli teendőket.

1884-ben ez utóbbi megvált a lap szerkesztésétől, Varga Lajos a lap kiadását is átvette és Farkas Imre budapesti hirlapíró-t hívta meg főmunkatársul, ki közel két évig volt a lap mellett; utánna ismét Hoffmann Mór lett a lap főmunkatársa később Szalay Sándorral együtt.

1890-ben Varga Lajos megvált a lap szerkesztésétől s a tulajdonos Fischel Fülöp a lap szerkesztőjéül *Csorba Palotai Akos* budapesti hirlapíró-t hívta meg, ki a lapot 1892. végeig szerkesztette. Ennek távoztával a tulajdonos felelőssége mellett *Kánitz Béla* mint lapvezér szerkesztette a Zalát, ki 1893-ban elhalálozván, a lap szerkesztését *Dr. Lőke Emil* kanizsai ügyvéd vette át, mellette mint belső dolgozótársak Szalay Sándor, ki a tárczarovatot szerkeszti, Hoffmann Mór, ki a vezércikkeket írja, anélkül, hogy tevékenységük a lap mellett kizárólag a térre szorítkoznék, és Rosenfeld Lajos, ki a hirrovatot vezeti, — működnek az idő óta. A lap ezóta ismét hetenkint kétszer jelen meg, vasárnap és csütörtökön. Dolgozataikkal felkeresik a lapot még mások is: Sümegi Kálmán, Halász Margit Galambokról, Esztergályos Ágoston tanár, Kele György Kotorból, Szukup Vladimir Budapestről, Salgó G. Sándor Budapestről Ábrahám Gyula Fiuméből és mások.

A megyei sajtóviszonyok 22 év óta lényegesen változtak. Még akkor csak két lap állott fenn a megyében, most 9 van, melyek a decentralizáció következtében tevékenységüket szűkebb térre kényszerítik.

De azért elvitázhatatlan, hogy mindegyik a maga körében fontos kulturtényező, mely a vidék szellemi életét elevenebbé, mozgalmasabbá teszi, s a fővárosi hirlapok olcsósága s nagy elterjedtsége daczára jó hatásnak bizonyul.

A »Zala« ugy a hetvenes években, mikor a megyében másodmagával állott fenn, mint később is, sok fontos eszmét pendített meg a társadalmi és egyesületi élet terén, s az ez érdekében kifejtett agitatioja a legtöbb esetben sikerre vezetett. A muraközi iskolaügy magyarosítása érdekében kifejtett tevékenysége magára vonta az intéző körök figyelmét s a maga részéről is hozzájárult a kérdés megoldásához.

Hivatalos közlönye : A nagy-kanizsai és dél-zalai takarékpénztáraknak, a Bankegyesületnek, az Ipar- és kereskedelmi banknak, a nagy-kanizsai segélyegylet szövetkezet és a letenyei takarékpénztárnak. a nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe részvénytársaságnak.